

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

אור בכל הארץ

צעירי חב"ד משלימים את ההיערכות למבצע חנוכה. במבצע יביאו את שמחת החג לכוחות הביטחון, למאושפזים במרכזים רפואיים, לקשישים בבתי אבות, לריכוזי עולים ואף לבתי כלא ועוד, ויזכו את הציבור בהדלקת הנרות. אגף ההוצאה לאור הפיק מערך של עלוני הסברה מרהיבי עין, לילדים ולמבוגרים, בעברית וברוסית. העלונים יופצו בימי החנוכה במאות אלפי עותקים וינחילו לציבור את ערכי החג, מצוותיו ומנהגיו. כמו כן יוצבו חנוכיות ענק במרכזי הערים, וכאלף חנוכיות ניידות יתקנו על כלירכב.

האור ינצח

ביום חמישי בערב, נר שלישי של חנוכה, יקיים מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור פעילות ארצית בססמה **האור ינצח**. בכל רחבי הארץ יהיו א"ה הדלקות נר חנוכה מרכזיות, בסימן הזדהות עם משפחות נפגעי הטרור. בערב הזה ידליקו את הנרות נציגי המשפחות, ובכך יפגינו את נחישותו של עם ישראל לגבור על כל הקשיים ולהוסיף לשאת את אור האמונה והביטחון בה'.

נסיעה לאוהלים

לקראת יום ההילולא של בעל התניא, בכ"ד בטבת, מתארגנת נסיעה לציונו שבאוקראינה. המסלול יכלול גם שבת במז'יבוז', סמוך לציון הבעש"ט, וביקור בציוני המגיד ממזריטש, רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ואדמו"ר האמצעי. טל' 050-4101083.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:10	4:42	5:12	4:26
5:13	5:46	6:07	5:25

289 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לדחות את הפטרונות על הסף

מישהו חושב שמאות אלפי יהודים שומרי תורה ומצוות הם ילידים פרימיטיביים שצריך לכפות עליהם את ה'אור'?

האם ימנעו מחיילים דתיים לשמור על אמונתם וערכיהם? (צילום: דו"צ)

ספר דתי לקבל גם תלמידים לא-יהודים. מחרתיים תתערבו במקוואות ובדרך עשיית ברית-מילה. איך נהגתם לומר? 'צאו לנו מהוורידים'!

חובתה של המדינה

כל המגמה הזאת מדיפה ריח עז של פטרונות תמוהה. מישהו חושב שמאות אלפי יהודים שומרי תורה ומצוות הם ילידים פרימיטיביים שצריך לכפות עליהם את ה'אור'. את המגמה הזאת יש לדחות על הסף, בלי להתווכח על כל עניין בנפרד. עם כל הכבוד לערכים הליברליים, לנו יש ערכים אחרים, וזה בכלל לא עומד לוויכוח.

נשמעת טענה שהמדינה אינה חייבת לממן ערכים שאינם נראים לה. שוב טעות. 'המדינה' זה גם הציבור הדתי והחרדי. היא גובה מיסים מכל אזרח (ואגב, המיסים העקיפים, כמו מע"מ והמס על הדלק, מכניסים לאוצר יותר כסף מהמס הישיר), והיא חייבת להחזירם לאוכלוסייה, עלידי מתן השירותים שהציבור זקוק להם.

כשהמדינה מממנת בתי ספר דתיים וחרדיים אין היא עושה 'טובה', אלא ממלאת את חובתה לציבור. חובתה לאפשר לכל ציבור לחנך את ילדיו על-פי אמונתו וערכיו, ואין לה שום זכות להתערב בענייני ערכים והשקפת-עולם. אנחנו כבר ילדים גדולים, ברוך-השם.

הגיע הזמן להפסיק לדבר על עצים ולהתחיל לראות את היער. אחת לכמה חודשים מתעורר פולמוס ציבורי בעניין הקשור לציבור הדתי, ומתחילים לדון בעניין עצמו, בשעה שהדיון צריך להתמקד בעצם המגמה. כזה הוא למשל הדיון שהתעורר בעת האחרונה בעניין 'שירת נשים'.

בעבר הטענה כלפי הציבור הדתי הייתה שהוא מפעיל 'כפייה דתית'. הציבור הלא-דתי טען: אל תיכנסו לי לחיים. אל תכפו עליי את אמונתכם ואת ערכיכם. כיום התהפכו היוצרות. כבר שנים רבות לא נחקק שום חוק דתי. להפך, נחקקים עוד ועוד חוקים הנוגסים ב'סטטוס-קוו' שהיה קיים בעבר. עכשיו הלחץ הוא בכיוון ההפוך – מנסים להתערב באורחות חייהם של יהודים דתיים ולכפות עליהם ערכים חילוניים-ליברליים.

לדבר על היער

אפשר לדון על כל עניין בנפרד. אפשר לטעון שאותם חיילים דתיים שביקשו לצאת מהאולם בשעה שזמרת עלתה לשיר, לא ניסו כלל להדיר נשים מהמרחב הציבורי, כפי שהעניין סולף ועונות. הם לא יצאו מתוך מחאה והתרסה, אלא ביקשו לשמור על אמונתם ולא לשמוע דבר שההלכה אוסרת עליהם לשמוע.

אפשר גם להתווכח עם היוזמה לכפות לימודי 'ליב"ה' בישיבות ולהסביר מדוע אין זה דבר נכון. אפשר לנסות להבהיר את האופי של לימוד בישיבה, שאיננו לימוד בלבד, אלא הוא מציאות חיים שלמה, שכולה תורה וקדושה, ואין בה מקום לעניינים אחרים.

אבל במקום לעסוק בכל עץ בנפרד מוטב לדבר על היער כולו. את כל היוזמות האלה יש לדחות בנימוק אחד: אל תתערבו לנו בחיים. אל תנסו להשליט עלינו את השקפת-עולמכם. היום זה 'שירת נשים' ולימודי 'ליב"ה', מחר תחליטו שצריך ללמד בנים ובנות יחד, ושחובה על בית-

עמידה בניסיון בלי חישובים

עמד לנגד עינינו – שלא יהיה חסוֹשֵׁל מוצב ש"וחטאתי לאלוקים".

הוראה לכל יהודי

מכאן צריך כל יהודי ללמוד הוראה בחייו, על יסוד הפסוק "נוהג כצאן יוסף", שכל ישראל נקראים על שם יוסף, ולכן התנהגותו של יוסף יש בה הוראה ולימוד לכל יהודי:

כאשר יהודי בא לידי ניסיון, ועד שנדמה לו שהוא במצב דומה לזה של יוסף, שהיה "עבד בבית אדוני המצרי" – צריך ש"דמות דיוקנו של אביו" תעמוד לנגד עיניו. הוא צריך לחוש שכל מעשה שלו אינו עניין פרטי, אלא הוא נוגע לכללות הבריאה, ועד לתיקון חטאו של אדם הראשון. מזה ישאב כוח לעמוד בניסיון, וגם אם יצוצו קשיים בעקבות החלטתו, הרי בסופו של דבר גם בתוך הירידה עצמה הוא יהיה המושל והשולט, כפי שאירע ליוסף, ועד שהוא מלקט את כל ה'אוצרות' שיתגלו בקרוב ממש, בביאת משיח צדקנו.

(תורת מנחם התוועדות כרך כט, עמ' 262)

סיכן את חייו כדי לעמוד בניסיון?

חז"ל אומרים שהכוח לעמוד בניסיון בא ליוסף מכך ש"נראית לו דמות דיוקנו של אביו". הדגש כאן הוא על "דמות דיוקנו" של יעקב, שעל זה נאמר כי דמותו של יעקב היא מעין דמותו של אדם הראשון. מבואר על כך בכתבי האריז"ל שהאבות תיקנו את חטאו של אדם הראשון, ומכיוון שיעקב היה 'בחיר שבאבות', והוא השלים את עבודת אברהם ויצחק, הייתה דמות דיוקנו מעין זו של אדם הראשון.

יצא מכל החישובים

כאשר נראתה ליוסף "דמות דיוקנו של אביו", והוא ראה לנגד עיניו את פועלו של אביו לתיקון חטאו של אדם הראשון – הדבר פעל עליו שלא לערוך שום חישובים ושיקולים, אלא לעמוד בניסיון בלי שום שאלות.

הדבר רמוז במילים "וינס יצא החוצה" – יוסף יצא החוצה מכל ההעלמות וההסתרים ומכל סוג של שיקולים וחשבונות. דבר אחד

כאשר היה יוסף בבית פוטיפר המצרי הוא היה נתון בידי אדוניו. הוא היה עבד, ובימים ההם היה אדוני יכול לעשות בו ככל אשר יחפוץ. ואכן, חז"ל מספרים שאשת פוטיפר איימה על יוסף שאם לא ימלא את רצונה ייענש בייסורים קשים ועד שיומת. נמצא אפוא שהעמידה בניסיון מצד יוסף הייתה כרוכה בסכנת חיים ממשיה.

הפוסקים חלוקים ביניהם בשאלה אם בן נוח מצוּן על מסירות נפש. כלומר, האם גוי חייב למסור את נפשו על קיום המצוות שנצטווה עליהן. לדעת כמה וכמה פוסקים אין הוא חייב למסור את נפשו, ואם הוא מוסר את נפשו – הרי יש כאן איבוד עצמו לדעת, שזה איסור שפיקוח דמים שגם בן נוח מצוּן עליו.

דמות דיוקנו של יעקב

נשאלת אפוא השאלה כיצד היה מותר ליוסף להעמיד את עצמו בסכנת מוות כדי לעמוד בניסיון. הלוא זה היה קודם מתן התורה, ודינו של יוסף אז היה כשל בן נוח. מדוע

אמרת השבוע

הצדיק כדור

אל הצדיק רבי אליעזר חיים רבינוביץ, בעל 'שיח אליעזר', בא יהודי והתאונן על מצוקתו הכלכלית הגדולה. אמר לו הצדיק: "בעוד כמה ימים תתקיים הגרלה על סכום גבוה. אגלה לך את המספרים הזוכים, וכך תוכל לזכות בסכום הגדול ולפרנס את משפחתך".

שמעו זאת בניביתו של הצדיק ובאו אליו בטענה: "אם אתה יודע אילו מספרים יעלו בהגרלה, מדוע אינך מגלה זאת לנו, וכך נוכל גם אנחנו להיחלץ מהדחקות שבה אנו שרויים?".

אמר להם הצדיק: "למה הדוור איננו עשיר, והלוא הוא מוליך ומביא מכתבים שבהם ממון רב? אלא שתפקידו של הדוור למסור את המכתב לתעודתו ותו לא..."

פתגם חסידי

"אהוב יהודי – והקב"ה יאהב אותך. עשה טובה ליהודי – והשם יתברך ייטיב איתך. קרב יהודי – וה' יקרב אותך".
(חסידי המגיד ממזריטש)

דרכי החסידות | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

יותר מהמלאך מיכאל

מה שהתוועדות חסידית יכולה לפעול, אין מלאך מיכאל מסוגל לפעול. כאשר אב מסתכל בהתנהגות ילדיו, ורואה אותם חיים באהבה וברעות – מתמלא האב עונג ונחת רוח, ומפליא לעשות בקיום משאלותיהם.

(אדמו"ר הזקן)

יסוד בדרכי החסידות

התוועדות חסידית היא יסוד בדרכי החסידים והחסידות. זהו פתח ומבוא למצווה היסודית של אהבת ישראל. בדרך כלל בכל התוועדות תובעים ראשי המדברים מאת המסובים כי יטיבו את הנהגותיהם ודרכיהם, כי יקבעו עיתים ללימוד תורת החסידות, וכי ישמרו על קביעות זו, ועוד שיהיה לימוד שמביא לידי מעשה.

(היום יום)

ברכת אלוקים

התוועדות חסידית בימים עברו הייתה ברכת אלוקים. היא פתחה צוהר בפינות החשוכות של כל אחד ואחד, להאיר אותן באור החסידות. אחרי ההתוועדות הרגישו שנעשו נקיים יותר.

(לקוטי דיבורים)

טל של תחייה

סיפורי צדיקים המסופרים בהתוועדות חסידית

הם טל של תחייה, המחזיר חיות בהשכלה ובעבודה.

(לקוטי דיבורים)

תורה שבכתב ושבעל־פה

סח אדמו"ר הזקן: שמיעת תורה מאת הרבי (המגיד ממזריטש) הייתה בעבורנו תורה שבעל־פה. שמיעת סיפור מפי הרבי הייתה בעבורנו תורה שבכתב.

הטבת הנפש

סיפורי חסידים הם הטבה כללית, העושים מן האדם בעל מידות ועובד ה'. לאחר הטבת הנרות מגיע תורו של האור המאיר.

(ספר המאמרים תשי"א)

איך לספר ולשמע

צריכים לדעת איך לספר סיפור חסידי. שהסיפור יישמע חי ממש. יותר מכך צריכים לדעת איך לשמוע סיפור, שמן השמיעה יתהווה במוח השומע ציור שלם, כאילו הוא חי אותו מאורע.

(אדמו"ר הרשב"ב מליובאוויטש)

חסיד חזק

חסיד המקושר לרבי ודבוק ומסור לו במידה הגדולה ביותר, עדיין הוא חסיד חלש. חסיד הוא מי שמסור לפעולותיו של הרבי.

(ספר השיחות ת"ש)

החסיד שממציא לנו פטנטים

חשמלית. "בקרוב העולים מרוסיה יש מומחים רבים בהנדסת חשמל, ונתנו להם הזדמנות טובה לקבל עבודה וגם להתאקלם בארץ. רבים מחברי הקבוצה המשיכו לתעשיות מובילות", הוא אומר.

לקול תשואות מאות משתתפי הכינוס השנתי של מהנדסי החשמל בישראל צעד בשבוע שעבר הפרופ' הרב מנחם-מענדל קריצ'בסקי (65) לקידמת הבימה, וקיבל תעודת הוקרה על מפעל חיים עתיר בהצלחות מהפכניות בתחום הנדסת החשמל, במסגרת עבודתו בחברת 'סייטק'.

הפרופ' קריצ'בסקי ותעודת ההוקרה (צילום: מ' רוזנבלום)

המפעל של הרבי

בשנת תשמ"ז הודיע הרבי מליובאוויטש כי צפוי גל עלייה גדול מברית-המועצות, וקרא להיערך לקראתו. רבים סברו שזו תחזית לא-מציאותית, אך הרבי קרא להכין דירות ומקומות עבודה בעבור העולים. קריצ'בסקי פנה אל הפרופ' ירמיהו ברנובר והציע לו לייסד מפעל שיספק פרנסה לעולים מרוסיה. ברנובר קיבל את ברכתו של הרבי, וקריצ'בסקי יצא לחו"ל, כדי להכין תשתית מקצועית להקמת החברה.

"למען האמת", מגלה לנו קריצ'בסקי, "לא רציתי כלל לקבל את הפרס. אני לא אוהב פרסומת. גם בשנה שעברה הציעו לי לקבל פרס וסירבתי, אבל הפעם החלטתי להיענות רק מפני שהקמת החברה לוותה בברכתו הישירה של הרבי מליובאוויטש. ראיתי בקבלת הפרס סוג של סגירת מעגל".

הגר שקירב

קריצ'בסקי נולד בברית-המועצות. בתחילת שנות השבעים עלה לארץ. ברוסיה החל להתמחות במחקר ופיתוח של טכנולוגיות חשמל, ובארץ המשיך את הלימודים באוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע. אף שבא ממשפחה בעלת שורשים חב"דיים, זיקתו ליהדות הייתה דלה. "בבאר" שבע הכרתי כמה מחסידי חב"ד, ומשם החלה ההתקרבות לתורה ולמצוות", הוא אומר. ההתקרבות הואצה במהלך מלחמת יום-הכיפורים. הוא הכיר אז גרצדק מירושלים. "למדתי ממנו דברים רבים על היהדות".

לימים החל לגבש קבוצת מחקר באנגרייה

החברה הוקמה בהר החוצבים בירושלים. במרוצת השנים היא רשמה לא מעט הצלחות, וכיום היא עובדת עם כארבעים מדינות ברחבי העולם. "כמעט אין כיום מפעל גדול בישראל שאינו מרושת בעבודות שלנו. כיום עובדים בחברה קרוב למאה עובדים, רובם עולים מרוסיה", מספר קריצ'בסקי. נשיא החברה כיום הוא דני ברנובר, בנו של הפרופ' ירמיהו.

האור האמיתי

קריצ'בסקי מעניק מסר לדור הצעיר: "בכל דבר שאדם עובד, הוא צריך להשקיע. אם אתה לא

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

מלאכה בלילות חנוכה

שאלה: מה טעם המנהג שלא לעשות מלאכה כל זמן שהנרות דולקים?

תשובה: ימי חנוכה ניתנו להלל והודאה, ויש אומרים שגם לשמחה, אבל אין בהם איסור מלאכה. עם זה, נהגו הנשים (ובכמה קהילות גם הגברים) שלא לעשות מלאכה כל עוד הנרות דולקים, ומנהג זה יש לו תוקף כעין נדר.

אחד הטעמים הוא, כדי שלא יבואו להשתמש באורם של הנרות וליהנות מהם (ויש מסבירים: שמה יכבה האור בבית באמצע המלאכה ויסיפו לעשותה לאור הנרות). לפי זה, לאחר שעובר זמן החובה של בעירת הנרות, שהוא חצי שעה או לכל היותר חמישים דקות, שאז מותר מן-הדין להשתמש לאור הנרות, וכן אם נמצאים בחדר אחר, שאין הנרות דולקים בו - אין מניעה מלעשות מלאכה. וכך נקטו רוב הפוסקים והקהילות, וכן מנהג חב"ד (שמותר לעשות מלאכה שלא כנגד הנרות).

טעם אחר נאמר בזה בכמה פוסקים, כדי לציין את החגיגות של ימי החנוכה. הנהוגים לפיו נמנעים ממלאכה כל עוד מצויים נרות דולקים, או כלשון "כל זמן שנרות של בית-הכנסת דולקות, והוא עד חצות הלילה".

אך הכול מודים שחשוב שכל בני-הבית יציינו את החג עליידי שיתכנסו ליד הנרות, ולא יתפזרו במשך חצי השעה הראשונה. וזה הטעם שנהגו שהילדים משחקים בסביבון בחנוכה.

מנהג זה נוגע בעיקר למלאכות כמו: תפירה, סריגה, כיבוס וגיהוץ, אבל לא לבישול, אפייה והכנת צורכי סעודה וכדומה - שהרי גם אם מציינים בזה את החג, לא ייתכן להחמיר יותר מבחול-המועד. ויש נוהגים בירושלים להחמיר בחצי השעה הראשונה ולהימנע גם ממלאכות אלה.

מקורות: טושו"ע סי' עתר ס"א ונ"ב, משנה ברורה, כף החיים, פסקי תשובות ס"ק ב ושי"ב, השלמה לשו"ע אדמו"ר הזקן סוס"ד (במהדורה הישנה כרך ג' עמ' 1369; בחדשה ח"ד עמ' תפד). נטעי גבריאל הל' חנוכה פרק לח. אנציקלופדיה תלמודית סוף ערך 'חנכה'. ספר המנהגים - חב"ד עמ' 71.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

